

PATVIRTINTA
Jurbarko Naujamiesčio
progimnazijos direktoriaus
2018 m. gruodžio 3 d.
įsakymu Nr. VI-352

JURBARKO NAUJAMIESČIO PROGIMNAZIJA

MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO IR TĖVŲ INFORMAVIMO APIE MOKINIŲ MOKYMO SI PASIEKIMUS TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Jurbarko Naujamiesčio progimnazijos (toliau – progimnazijos) mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarka (toliau – tvarka), sudaryta vadovaujantis Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309, Lietuvos higienos norma HN 21:2011 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas, bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta LR sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773, Pradinio ir Pagrindinio ugdymo Bendrosiomis programomis, patvirtintomis švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK- 2433, nusako:

- progimnazijos ugdymo pažangos ir pasiekimų vertinimo kriterijus, formas, laikotarpius;
- vertinimo fiksavimo ir informavimo formas ir būdus.

2. Šioje tvarkoje naudojamos sąvokos:

Vertinimas – nuolatinis informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimo, interpretavimo ir apibendrinimo procesas.

Įvertinimas – vertinimo proceso rezultatas, konkretus sprendimas apie mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą.

Įsivertinimas – tai mokinio sprendimas, baigus pamokų ciklą, etapą, pusmetį, apie daromą savo pažangą, remiantis savistaba, dabartinių pasiekimų lyginimu su ankstesniais, tolimesnių mokymosi tikslų bei jų siekimo strategijų numatymas;

Vertinimo refleksija – tai savo veiklų pamokoje apmąstymas, uždavinio įgyvendinimo pamatavimas, tolimesnių veiksmų numatymas;

Vertinimo informacija – įvairiais būdais iš įvairių šaltinių surinkta informacija apie mokinio mokymosi patirtį, jo pasiekimus ir daromą pažangą (žinias ir supratimą, gebėjimus, nuostatas).

Individualios pažangos (idiografinis) vertinimas – vertinimo principas, pagal kurį lyginant dabartinius mokinio pasiekimus su ankstesniaisiais stebima ir vertinama daroma pažanga.

Apibendrinamasis vertinimas – vertinimas, naudojamas baigus programą, kursą, modulį. Jo rezultatai formaliai patvirtina mokinio pasiekimus ugdymo programos pabaigoje.

Diagnostinis vertinimas – vertinimas, kuriuo naudojamosi siekiant išsiaiškinti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą baigus temą ar kurso dalį, kad būtų galima numatyti tolesnio mokymosi galimybes, suteikti pagalbą įveikiant sunkumus.

Formuojamasis vertinimas – nuolatinis vertinimas ugdymo proceso metu, teikiant mokiniui informaciją (dažniausiai žodžiu, o esant reikalui ir raštu, t.y. parašant komentarą) apie jo mokymosi eigą, esamus pasiekimus ir nesėkmes, skatina mokinius mokytiis analizuoti esamus pasiekimus ar mokymosi spragas, sudaro galimybes mokiniams ir mokytojams geranoriškai bendradarbiauti.

Adaptaciniu laikotarpiu taikomas formuojamasis (neformalus) vertinimas. Jo paskirtis padrašinti, paskatinti mokinius, formuoti teigiamą vaiko požiūrį į mokymąsi.

Kontrolinis darbas – mokinio žinioms, gebėjimams, įgūdžiams patikrinti skirtas ir formaliai vertinamas raštu atliekamas darbas, kuriam atlikti skiriama ne mažiau kaip 30 minučių.

Savarankiškas darbas – pamokos ar kelių pamokų žinių taikymo tikrinimas, trunkantis mažiau nei 30 min., apie kurį nebūtina informuoti iš anksto.

II. VERTINIMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

3. Vertinimo tikslas:

3.1. padėti mokiniui mokytis ir bręsti kaip asmenybei; apibendrinti mokymosi pasiekimus ir pažangą;

3.2. pateikti informaciją apie mokinio mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą; nustatyti mokytojo, progimnazijos darbo sėkmę, priimti pagrįstus sprendimus.

4. Vertinimo uždaviniai:

4.1. padėti mokiniui pažinti save, suprasti savo stipriąsias ir silpnąsias puses, įsivertinti savo pasiekimų lygį, kelti mokymosi tikslus;

4.2. padėti mokytojui išvelgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti problemas ir spragas, diferencijuoti ir individualizuoti darbą, parinkti ugdymo turinį ir metodus;

4.3. suteikti tėvams (globėjams, rūpintojams) informaciją apie vaiko mokymąsi.

III. VERTINIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

5. Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimas orientuotas į individualių galių pažinimą, saviraišką, saviugdą, siekiant standartuose apibrėžtų išsilavinimų.

6. Vertinimo nuostatos:

6.1. vertinimas, grindžiamas amžiaus tarpsnių psichologiniais ypatumais, individualiais mokinio poreikiais.

6.2. vertinimas grindžiamas mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams) aiškiais, mokiniams žinomais kriterijais, skatina jų mokymosi pažangą, gyvenimiškų kompetencijų plėtojimą.

6.3. vertinama tai, kas buvo numatyta pasiekti ugdymo procese: mokinių žinios ir supratimas, bendrieji ir dalyko gebėjimai.

6.4. vertinimas skirtas padėti mokytis – mokinys laiku gauna grįžtamąją informaciją apie savo mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą, jis mokosi vertinti ir įsivertinti.

6.5. vertinama individuali mokinio pažanga, vengiama lyginti mokinių pasiekimus tarpusavyje.

7. Vertinimo principai:

7.1. atvirumas ir skaidrumas;

7.2. objektyvumas ir veiksmingumas;

7.3. informatyvumas.

IV. VERTINIMAS UGDYMO PROCESĖ

1-4 KLASIŲ MOKINIŲ VERTINIMAS

8. Vertinime išskiriami aspektai:

8.1. mokytojas su mokiniu išsiaiškina mokymosi uždavinius ir vertinimo kriterijus. Vertinama tai, kas yra numatyta uždaviniuose.

8.2. mokytojas pozityviai skatina mokymosi motyvaciją – kelia mokinių pasitikėjimą savo jėgomis ir norą siekti daugiau, nurodydamas, kas pavyko, pagrįstai pagirdamas.

8.3. mokytojas su mokiniais, numatydamas tolesnio mokymo ir mokymosi uždavinius, remiasi mokinio ar mokinių grupės pasiekimais, polinkiais, interesais, poreikiais.

8.4. mokytojas parenka veiksmingas užduotis, naudoja įvairius mokymo(si) metodus ir strategijas, kad mokinys patirtų sėkmę.

9. Kasdienis – formuojamasis vertinimas:

9.1. didžiąją dalį (apie 90 proc.) vertinimo informacijos mokiniams pateikiama žodžiu. Vertinimo informaciją raštu pateikiama mokinių darbuose, el. dienyne, vertinimo aprašuose, ataskaitose ir asmens bylose.

9.2. vertinant 1-4 klasių mokinių pasiekimus, remiamasi vertinimo lentelėmis:

Pasiekimų vertinimas

Lygis	Įvertinimas
Aukštesnysis	Puikiai
Aukštesnysis	Labai gerai
Pagrindinis	Gerai
Pagrindinis	Pakankamai gerai
Patenkinamas	Patenkinamai
Patenkinamas	Silpnai
Nepatenkinamas	Nepasiekė minimalių rezultatų teigiamam vertinimui

Savarankiškų darbų, testų vertinimo lentelė

Taškų skaičius Pasiekimų lygis	25 taškai	30 taškų	35 taškai	40 taškų	45 taškai	50 taškų
Darbas atitinka aukštesnio lygio požymius	25-23	30-27	35-31	40-35	45-40	50-44
Darbas atitinka pagrindinio lygio požymius	22-17	26-20	30-23	34-26	39-30	43-33
Darbas atitinka patenkinamo lygio požymius	16-10	19-12	22-14	25-16	29-18	23-20
Darbas atitinka nepatenkinamo lygio požymius	9-0	11-0	13-0	15-0	17-0	19-0

Diktantų vertinimo lentelė

Pasiekimų lygis Klasė	Diktantas atitinka aukštesnio lygio požymius	Diktantas atitinka pagrindinio lygio požymius	Diktantas atitinka patenkinamo lygio požymius	Diktantas atitinka nepatenkinamo lygio požymius
1-2 klasė	0-1 klaidos	2-5 klaidos	6-10 klaidos	11 ir daugiau klaidų
3-4 klasė	0-1 klaidos	2-5 klaidos	6-10 klaidos	11 ir daugiau klaidų

9.3. vertinant raštu, mokytojui rekomenduojama pažymėti, ką mokinys jau geba ir ko negebą;

9.4. mokytojams mokinių pasiekimus, veiklą pamokoje rekomenduojama fiksuoti savo užrašuose. Informaciją pateikti tėvams (globėjams, rūpintojams) pokalbio metu ar individualių konsultacijų metu.

9.5. skaitymo gebėjimų vertinimas:

Mokiniui skaitymo gebėjimai yra visada vertinami žodžiu, o tėvams (globėjams, rūpintojams) pagal poreikius, nurodant konkrečius mokinio pasiekimus (pavyzdžiui, skaitymo sklandumą, atsakymų į teksto klausimus teisingumą, įdomią nuomonę apie skaitytą kūrinį ir pan.) ir spragas (pavyzdžiui, intonavimo trūkumai, neatidus skaitymas, nes negebėjo rasti tekste aprašymo elementų ir pan.).

10. Diagnostinis vertinimas:

10.1. kontroliniai darbai, testai, savarankiški darbai vertinami pagal mokinių pasiekimų lygių požymius (9. 2. punktas);

10.2. iš galutinio darbo negalima nustatyti mokinio pusmečio dalyko įvertinimo – lygio;

10.3. mokinio pusmečio dalykų vertinimai nustatomi apibendrinant mokinio padarytą pažangą per progimnazijoje nustatytą ugdymo laikotarpį (pusmetį). Mokytojas visą pusmetį stebi, fiksuoja mokinio pažangą, pasiekimus ir pusmečio gale apibendrina pusmečio rezultatus, įvertina – nurodo mokinio pasiekimų lygį (aukštesnysis, pagrindinis, patenkinamas, nepadarė pažangos);

10.4. darbuose, kurie vertinami taškais, balais rekomenduojama nurodyti kokio lygio požymius atitinka atliktas darbas;

10.5. mokinių parašyti diagnostiniai darbai aptariami klasėje, tačiau nekomentuojamas kiekvienas darbas, o nurodomos esminės klaidos. Aptariant darbus mokytojas turi elgtis etiškai – neįvardinti mokinio, kuris blogiausiai parašė darbą. Aptiriamos būdingiausios klaidos ir kaip jos turi būti taisomos. Mokiniais, kurie parašė darbą be klaidų, mokytojas gali siūlyti atlikti kitas užduotis. Mokiniai nelyginami tarpusavyje;

10.6. mokiniai apie patikrinamųjų darbų rašymą turi sužinoti ne vėliau kaip prieš 2 dienas;

10.7. rekomenduojama lietuvių kalbos patikrinamuosius ir matematikos kontrolinius darbus rašyti į atskirus sąsiuvinius. (lietuvių kalbos patikrinamieji darbai bei matematikos kontroliniai darbai).

11. 1-4 klasėse mokytojo tikrinama ir ištaisoma:

1 – oje klasėje:

- Tikrinamas naujai išmoktų raidžių rašymas (eilutėje pažymima keletas taisyklingiausiai parašytų raidžių), skaitmenų taisyklingas rašymas.
- Taisomas *netaisyklingas* raidžių jungimas;
- Patikrinamuosiuose rašto darbuose ištaisos visos klaidos.
- Rekomenduojame pirmoje klasėje taisyti visus mokinio rašto darbus (sąsiuvinius, pratybų sąsiuvinius).

2 – oje klasėje:

- Tikrinami ir įvertinami visi kontroliniai darbai (testai, diktantai, matematikos kontroliniai);
- Pratybų sąsiuvinuose tikrinamos mokytojo pasirinktos užduotys;
- Sąsiuvinyje tikrinamos užduotys, leidžiančios įvertinti mokinių išmokimą ir suvokimą;
- Rekomenduojama tikrinti savarankiškai atliktas užduotis;
- Tikrinami 1-2 kūrybiniai darbai per mėnesį.

3-4 – oje klasėje:

- Tikrinami ir įvertinami visi kontroliniai darbai (testai, diktantai, matematikos kontroliniai);
- Pratybų sąsiuvinuose tikrinamos mokytojo pasirinktos užduotys;
- Tikrinami 1-2 kūrybiniai darbai per mėnesį, vertinama minčių raiška, rašybos ir skyrybos klaidos.
- Namų darbai tikrinami klasės mokytojo pasirinktais būdais.

12. Tikrinant matematikos kontrolinį darbą, testus, lietuvių kalbos darbus:

Mokytojas ištaiso arba pažymi visas klaidas (matematikos, lietuvių kalbos).

5-8 KLASIŲ MOKINIŲ VERTINIMAS

13. Vertinimo formos ir dažnumas numatomas mokomųjų dalykų ilgalaikiuose planuose.

14. Mokytojas supažindina mokinius su savo dalyko vertinimo sistema, aptaria vertinimo kriterijus, formas ir metodus per pirmąją savo dalyko pamoką kiekvienais mokslo metais.

15. Diagnostiniu vertinimu įvertinami mokinių pasiekimai baigus dalyko programos temą, skyrių, kitą užbaigtą programos dalį kontroliniais, savarankiškais, projektiniais, kūrybiniais, laboratoriniais ar kitais darbais, kai mokiniai parodo išsilavinimo standartuose numatomas žinias, supratimą ir gebėjimus. Atliekant diagnostinį vertinimą, atsižvelgiama į formuojamojo vertinimo metu surinktą informaciją.

16. Mokinių pasiekimai vertinami sistemingai (t.y. per mėnesį mokinys turi gauti mažiausiai 1-3 pažymius, priklausomai nuo dalykui skirtų savaitinių pamokų skaičiaus).

17. Minimalus pažymių skaičius per pusmetį – dalykui skirtų savaitinių pamokų skaičius +2.

18. Kontroliniai darbai planuojami (apie kontrolinį darbą mokiniai informuojami ne vėliau kaip prieš savaitę), jų atlikimo laiką derina klasėje dirbantys mokytojai. Numatomą kontrolinį darbą fiksuoja elektroniniame dienyne.

19. Mokiniais per dieną negali būti skiriamas daugiau kaip vienas kontrolinis darbas.

20. Kontrolinio darbo užduotis rekomenduojama pateikti taip, kad jose būtų nurodyta kiekvienos užduoties ar klausimo vertė taškais.

21. Mokinių kontroliniai darbai ištaisomi ir gražinami mokiniams, o jų rezultatai įrašomi į e-dienyną ne vėliau kaip po 10 – 14 kalendorinių dienų.

22. Mokinys, dėl ligos ar kitų svarbių priežasčių nedalyvavęs kontroliniame darbe, suteikus reikiamą mokymosi pagalbą, privalo atsiskaityti su mokytoju sutartu laiku. Mokinui neatsiskaičius ir nepademonstravus pasiekimų, numatytų Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose per numatytą laiką, jo pasiekimai prilyginami žemiausiam 10 balų sistemos įvertinimui „labai blogai“.

22.1 Jeigu mokinys neatliko progimnazijos numatytu laiku vertinimo užduočių (kontrolinių darbų ir kt.) dėl svarbių, mokyklos vadovo pateisintų priežasčių (pavyzdžiui, ligos), ugdymo laikotarpio pabaigoje fiksuojamas įrašas „atleista“. Tokiais atvejais mokiniams, sugrįžusiems į ugdymo procesą, suteikiama reikiama mokymosi pagalba (žr. 7 skirsnį).

23. Skatinant 5-8 klasių mokinių motyvaciją, vertinant mokinio žinias, gebėjimus, galima atsižvelgti į mokinio pastangas, padarytą pažangą, aktyvumą, atlikto darbo kūrybiškumą ir pakelti pažymį 1-2 balais.

24. Kaupiamojo balo principu 5-8 klasių mokiniams per pusmetį gali būti parašomas nemažiau vienas pažymys už namų darbus ar klasėje atliktas užduotis.

25. Papildomas 10 balų įvertinimas įrašomas į dienyną už mokinio dalyvavimą rajono, respublikos olimpiadose, konkursuose.

26. Mokiniai praleidę daugiau kaip 50% pusmečio pamokų laiko dalyko įskaitą. Įskaitos įvertinimas įrašomas prieš baigiantis pusmečiui.

27. Įrašas „neatestuota“ rašomas – jeigu mokinio pasiekimai nėra įvertinti (neįvykdyti 16, 17, 26 punktai).

28. Pusmečio pažymys vedamas pagal apvalinimo taisyklę. Apskaičiuotas pažymių vidurkis – apvalinamas. Pvz.: $-(5+4+6+3):4=18:4=4,5 \approx 5$.

29. Metinis pažymys vedamas iš I ir II pusmečių pažymių vidurkio pagal apvalinimo taisyklę.

30. Mokinui, turinčiam dalyko nepatenkinamą II pusmečio įvertinimą, metinis įvertinimas vedamas pagal apvalinimo taisyklę iš I ir II pusmečių pažymių vidurkio.

31. Neatestuotam vieną pusmetį metinis išvedamas tik mokiniui savarankiškai atsiskaičius už to pusmečio kurso programą. Metinis įvertinimas išvedamas iš pusmečio pažymio ir įskaitos įvertinimo.

32. Klasės vadovas pusmečio (metų) pabaigoje užpildo ir direktoriaus pavaduotojui ugdymui pateikia klasės mokinių pažangos ir pasiekimų ataskaitą.

33. Pasibaigus ugdymo procesui (mokytojų siūlymu) mokiniui, turinčiam kai kurių ugdymo plano dalykų nepatenkinamus metinius įvertinimus, gali būti skirti papildomi darbai.

34. Papildomo darbo įvertinimas įskaitomas kaip metinis įvertinimas.

35. Mokinių įsivertinimas:

35.1. Į vertinimą mokinius reikėtų įtraukti reguliariai. Įsivertinant mokiniui svarbu refleksija (savianalizė) arba savo minčių, veiksmų, vertybių kritiškas pergalvojimas ir analizavimas, todėl mokytojas skatina mokinius įsivertinti;

35.2. nė vienas mokinys neturi būti verčiamas kalbėti apie savo įsivertinimą.

V. MOKINIŲ IR TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) INFORMAVIMO TVARKA

36. Mokslo metų pradžioje klasių vadovai su mokiniais aptaria bendrą mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarką (susipažinę su vertinimo tvarka mokiniai pasirašo instruktažo lape).

37. Mokymosi pasiekimai fiksuojami e-dienyne.

38. Mokiniai informuojami žodžiu ir raštu pamokose, darant įrašus elektroniniame dienyne, sąsiuvinuose ar kita mokytojo pasirinkta forma.

39. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) apie jų vaikų mokymosi pasiekimus ir daromą pažangą žodžiu ar raštu (galima elektroniniu būdu) informuojami asmeniškai susirinkimų metu, individualių pokalbių metu ar per pastabas elektroniniame dienyne.

40. Klasių vadovai, gavę raštišką tėvų (globėjų, rūpintojų) prašymą, teikia spausdintas ataskaitas tėvams (globėjams, rūpintojams), neturintiems galimybės prisijungti prie elektroninio dienyno. Mokinio pažangumo ir lankomumo ataskaitos išspausdinamos kas mėnesį, ne vėliau kaip iki kito mėnesio 15 d.;

41. Klasių vadovai pusmečio viduryje mokinių pasiekimus ir pažangą aptaria su mokiniais, klasėje dirbančiais mokytojais ir jų tėvais (globėjais, rūpintojais).

42. Klasių vadovai:

42.1. su pusmečio ir metiniais įvertinimais mokinius ir tėvus (globėjus, rūpintojus) supažindina per 7 darbo dienas, pasibaigus pusmečiui (mokslo metams);

42.2. organizuoja tėvų (globėjų, rūpintojų) susirinkimus, skirtus mokinių pasiekimams ir pažangai aptarti 2-3 kartus per metus (esant reikalui ir dažniau).

43. Mokiniui skiriant papildomus darbus, atsižvelgus į mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) siūlymą, susitariama dėl papildomo darbo atlikimo trukmės, konsultacijų formų ir būdų, jų laiko, mokinio atsiskaitymo datos.
